

Svenska Arkivförbundet

Nobels Fredspris bekräftar vikten av dokumentation och arkiv

Under veckan delas Nobels Fredspris 2022 ut till tre aktörer som använt dokumentation och arkivering som metod för att skydda mänskliga rättigheter, Center for Civil Liberties, Ukraina, Memorial, Ryssland och Ales Bialiatski, Belarus. Svenska Arkivförbundet menar att detta stärker arkivinstitutioner runt om i världen som viktiga bärare av demokratiska värden.

- Att kunna ta del av information för att granska makthavare, samla bevis och för att inte glömma är viktigt. Här spelar arkiven en avgörande roll säger Amanda Vesterlund, generalsekreterare på Svenska Arkivförbundet.

I Sverige är rätten att ta del av allmänna handlingar inskriven i tryckfrihetsförordningen, en av Sveriges fyra grundlagar. Det gör till exempel att journalister kan granska hur skattemedel används, att forskare kan undersöka samhällets utveckling och att medborgare får insyn i det offentliga. De enskilda initiativen som nu fått Fredspriset har visat sig vara oerhört viktiga komplement till offentliga arkiv när demokratin hotas. I Sverige, liksom på de flesta platser, finns däremot inte ett lika starkt lagskydd för just enskilda arkiv.

Arkivhandlingar, både digitala och analoga, hålls ordnade i arkiv. De samlingarna innehåller stora informationsmängder som kanske inte är aktuella idag – men har potential att bli avslöjande ledtrådar, avgörande bevismaterial eller minnesbärande berättelser imorgon. Det gör att arkiven kan bli extra utsatta i händelse av kris, krig eller andra oroligheter. Därför måste arkiven och dess personal skyddas.

- Årets tre pristagare belönas för sitt viktiga arbete att samla in, ordna och arkivera tidigare övergrepp och de som sker i vår nutid. Även om vi i Sverige till största delen är förskonade från den typen av händelser så är de svenska arkivinstitutionerna också bärare av våra demokratiska värden, förklarar Amanda Vesterlund. Men arkiv uppstår inte av sig själva utan vi behöver alla hjälpas åt att dokumentera och bevara vår demokratiska ordning.

Om Svenska Arkivförbundet

Svenska Arkivförbundet är riksorganisationen för aktörer som verkar inom den enskilda arkivsektorn eller som ansvarar för enskilda arkiv. Enskilda arkiv omfattar all den information som näringsliv och civilsamhälle skapar. Det är företag, föreningar, förbund, politiska partier, trossamfund, andra typer av organisationer, privatpersoner, släkter, och gårdar. Svenska Arkivförbundet menar att vår tid, mer än någonsin behöver starka kunskapsinstitutioner som kan förmedla trovärdiga fakta och unika berättelser.

Kontakt

Amanda Vesterlund

Generalsekreterare Svenska Arkivförbundet
073-424 44 00
amanda.vesterlund[at]arkivforbundet.se

Maths Isacson

Ordförande Svenska Arkivförbundet
070-541 58 74
maths.isacson[at]ekhist.uu.se